

Förordning om producentansvar för returpapper;

SFS 2014:1074

Utkom från trycket
den 16 september 2014

utfärdad den 28 augusti 2014.

Regeringen föreskriver följande.

1 § Syftet med denna förordning är att

1. producenter ska ta ansvar för returpapper,
2. returpapperet ska tas om hand på ett hälso- och miljömässigt godtagbart sätt, och
3. nå förordningens materialåtervinningsmål.

2 § Denna förordning är meddelad med stöd av

- 15 kap. 6 § miljöbalken i fråga om 11 §,
- 15 kap. 7 § miljöbalken i fråga om 25 §,
- 15 kap. 7 a § miljöbalken i fråga om 11–16, 21, 22, 24, 26–27, 32 och 33 §§,
- 15 kap. 9 § miljöbalken i fråga om 28–31 §§,
- 8 kap. 11 § regeringsformen i fråga om 35 §, och
- 8 kap. 7 § regeringsformen i fråga om övriga bestämmelser.

3 § Bestämmelser om att kommunen ska ansvara för transport samt återvinning och bortskaflande av hushållsavfall finns i 15 kap. 8 § miljöbalken. Detta ansvar inskränks av denna förordning endast i fråga om avfall som lämnas till någon som med stöd av denna förordning får samla in avfallet.

4 § Bestämmelser om skyldighet att sortera ut returpapper från annat avfall och vart man ska lämna returpapperet finns i 24 c och 24 d §§ avfallsförordningen (2011:927).

Uttryck i förordningen

5 § I denna förordning avses med

- tidningar*: tidningar, tidskrifter, direktreklam, telefonkataloger, kataloger för postorderförsäljning och liknande produkter av papper, och
- returpapper*: avfall som utgörs av tidningar.

6 § Med *producent* avses i denna förordning den som yrkesmässigt för distribution inom Sverige

1. tillverkar eller till Sverige för in sådant papper som tidningar trycks på,
2. trycker eller låter trycka tidningar, eller
3. till Sverige för in tidningar.

7 § I denna förordning avses med

materialåtervinna: att återvinna avfall genom att upparbeta det till nya produkter, material eller ämnen som inte ska användas som bränsle eller fyllnadsmaterial,

återvinna: hantera avfall på ett sådant sätt att det förbereds för att kunna återanvändas eller kommer till nytta som ersättning för annat material eller förbereds för att komma till nytta som ersättning för annat material,

bortskaffa: göra sig av med något som är avfall utan att återvinna det eller lämna det till någon som samlar in eller transporterar bort det, och

behandla: återvinna eller bortskaffa.

8 § I denna förordning avses med

samla in: hämta eller ta emot returpapper samt sortera, lagra eller på annat sätt hantera det hämtade eller mottagna avfallet innan det transporteras vidare till behandling, och

insamlingsystem: yrkesmässig insamling av returpapper.

Materialåtervinningsmål

9 § Bestämmelsen i 10 § anger mål för materialåtervinning. För att beräkna om målet nås ska det tal som motsvarar den mängd returpapper som har materialåtervunnits under ett kalenderår (materialåtervinningsmängden) divideras med det tal som motsvarar den mängd tidningar som har tillverkats i Sverige eller förts in till Sverige under samma kalenderår (produktionsmängden). Mängderna ska anges i vikt. Vid beräkningen av produktionsmängden ska inte de tidningar som yrkesmässigt förts ut från Sverige ingå. Resultatet av divisionen är materialåtervinningsgraden, som ska anges i procent.

10 § Målet är att materialåtervinningsgraden före den 1 januari 2020 ska vara minst 75 procent och därefter minst 90 procent.

Producentansvar för hantering av returpapper

11 § Den som är producent av tidningar eller papper som tidningar trycks på ska

1. tillhandahålla ett insamlingsystem som innebär att tidningarna och papperet tas om hand när de blir avfall och se till att systemet uppfyller kraven i denna förordning, eller

2. se till att någon annan som har tillstånd enligt 12 § att driva ett insamlingsystem har åtagit sig att ta hand om tidningarna och papperet när de blir avfall.

Insamlingsystem

12 § Det krävs tillstånd för att driva ett insamlingsystem.

Tillstånd krävs inte för

1. en kommuns insamling av returpapper inom kommunen, eller

2. insamling av utsorterat returpapper som uppkommit i eller i samband med yrkesmässig verksamhet.

13 § Ett insamlingssystem som kräver tillstånd enligt 12 § ska vara lämpligt och rikstäckande.

För att ett system ska anses lämpligt ska

1. det i systemet ingå
    - a) lättillgängliga insamlingsplatser där den som har använt en tidning och vill lämna den som returpapper kan göra det enkelt och utan att behöva betala något till systemet,
    - b) en tjänst som innebär att systemet utan att ta betalt hämtar eller tar emot returpapper som kommunen har samlat in,
    - c) en tjänst som innebär att den som har samlat in returpapper som uppkommit i yrkesmässig verksamhet kan lämna papperet till systemet utan att behöva betala något till systemet, och
    - d) en tjänst som innebär att andra än hushåll får sådan information som avses i 31 §,
  2. insamlingen ske på ett sätt som inte försvårar materialåtervinning,
  3. det returpapper som samlas in behandlas på ett hälso- och miljömässigt godtagbart sätt,
  4. verksamheten bedrivs så att den effektivt bidrar till att nå målen för materialåtervinning i denna förordning,
  5. det finnas en betryggande säkerhet som motsvarar kostnaderna för att samla in och behandla sådant returpapper som systemet ska ta hand om enligt ett sådant åtagande som avses i 11 §,
  6. den som driver systemet samverka med andra som har tillstånd att driva insamlingssystem om hur kostnader för hanteringen av det returpapper som har samlats in ska fördelas,
  7. den som driver systemet ge producenter möjlighet att låta tidningar omfattas av systemet utan villkor som diskriminerar någon producent, och
  8. systemet i övrigt drivs på ett hälso- och miljömässigt godtagbart sätt.
- För att ett system ska anses rikstäckande ska det i systemet finnas insamlingsplatser i varje kommun med en geografisk spridning inom kommunen som är skäligen med hänsyn till befolkningstäthet, verksamhetens lokalisering och övriga omständigheter.

14 § Vid bedömning av om ett insamlingssystem är lämpligt och rikstäckande ska hänsyn tas till det som kommit fram vid samråd enligt 16 och 27 §§.

Förberedande samråd om insamlingssystem

15 § Den som avser att driva ett insamlingssystem ska innan den ansöker om ett tillstånd enligt 12 § samråda med andra som har tillstånd att driva insamlingssystem och i det samrådet undersöka möjligheterna att samordna systemen.

16 § Den som avser att driva ett insamlingssystem ska innan den ansöker om ett tillstånd enligt 12 § samråda med kommunerna och i det samrådet

1. utförligt redogöra för hur systemet ska organiseras och drivas,
2. utförligt redogöra för hur systemet ska samordnas med andra insamlingssystem som har tillstånd och med kommunernas renhållningsskyldighet,
3. redogöra för vilka dispenser, tillstånd och lov som finns eller ska sökas för verksamheten, och

4. undersöka vilka möjligheter kommunerna har att underlätta uppbyggnaden av systemet genom att anvisa platser för insamling eller vidta andra åtgärder.

Kommunen ska ges tillfälle att lämna synpunkter på redogörelsen enligt första stycket 1–3.

Prövning av ansökan om tillstånd att driva ett insamlingssystem

17 § Frågor om tillstånd enligt 12 § prövas av Naturvårdsverket.

18 § En ansökan om tillstånd ska vara skriftlig och innehålla uppgifter

1. om sökandens namn, kontaktuppgifter och person- eller organisationsnummer eller, om sådant inte finns, sökandens nationella eller europeiska skatteregistreringsnummer,

2. om hur insamlingssystemet ska utformas och drivas,

3. om hur betryggande säkerhet ska ställas för de kostnader som är förenade med att samla in och behandla det returpapper som systemet ska ta hand om enligt ett sådant åtagande som avses i 11 §,

4. om vad som har kommit fram vid samråd enligt 16 §, och

5. som i övrigt behövs för en prövning av om systemet är lämpligt och riktäckande enligt 13 §.

19 § Ett tillstånd får ges endast till den som

1. har personella, tekniska, organisatoriska och ekonomiska förutsättningar att driva ett insamlingssystem som uppfyller kraven i 13 §,

2. är producent eller enligt 11 § 2 har åtagit sig att ta hand om returpapper, och

3. har samrätt enligt 16 §.

20 § Ett tillstånd ska förenas med de villkor som behövs för att insamlingssystemet under hela tillståndstiden ska uppfylla kraven i 13 §.

Motsvarande tillstånd i andra länder

21 § Den som i ett annat land inom EU eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet har rätt att samla in returpapper enligt ett tillstånd eller annat godkännande som getts i det landet (utländskt tillstånd) får, i stället för att ansöka om tillstånd enligt 12 §, begära att Naturvårdsverket prövar om det utländska tillståndet motsvarar ett tillstånd enligt 12 § och uppfyller kraven i 13 §.

22 § Om ett utländskt tillstånd motsvarar ett tillstånd enligt 12 § och uppfyller kraven i 13 §, ska Naturvårdsverket besluta att det utländska tillståndet gäller som ett tillstånd enligt 12 §.

Information om givna tillstånd

23 § Naturvårdsverket ska informera allmänheten om vilka som enligt 12 eller 22 § har tillstånd att driva ett insamlingssystem.

24 § Den som driver ett insamlingssystem ska

1. fortlöpande se till att systemet uppfyller kraven i 13 §,
2. snarast underrätta Naturvårdsverket om sådana förändringar i systemet som kan påverka bedömningen av hur systemet uppfyller kraven i 13 §,
3. snarast underrätta Naturvårdsverket om vad som kommer fram vid samråd enligt 27 §, och
4. lämna de uppgifter till kommunen som den behöver för att uppfylla kraven i 31 § denna förordning och i 76 b § avfallsförordningen (2011:927).

25 § Den som driver ett insamlingssystem ska senast den 31 mars varje år till Naturvårdsverket lämna

1. uppgifter om vilka producenter som låter tidningar eller papper som tidningar trycks på omfattas av systemet med uppgift om varje producentens person- eller organisationsnummer, eller om sådant inte finns, producentens nationella eller europeiska skatteregistreringsnummer,
2. uppgifter om den totala mängd tidningar som de producenter som avses i 1 yrkesmässigt för distribution inom Sverige har tryckt eller fört in till Sverige under det närmast föregående kalenderåret, dock inte tidningar som yrkesmässigt förts ut från Sverige, och
3. i fråga om det returpapper som hanteras av systemet, uppgifter om den mängd returpapper som under det närmast föregående kalenderåret har
  - a) samlats in,
  - b) behandlats i Sverige,
  - c) transporterats till ett annat land för behandling, och
  - d) behandlats i ett annat land.

Uppgifter om mängder enligt första stycket ska anges i vikt. Uppgifter enligt första stycket 3 b och d ska specificeras i hur mycket som har materialåtervunnits, hur mycket som har återvunnits på annat sätt och hur mycket som har bortskaffats.

Samråd under driften av ett insamlingssystem

26 § Den som driver ett insamlingssystem ska, om det behövs, samråda med andra som har tillstånd att driva insamlingssystem om hur systemen kan samordnas.

27 § Den som driver ett insamlingssystem ska, om det behövs eller om en kommun begär det, samråda med kommunen om

1. hur systemet organiseras och drivs,
2. hur systemet samordnas med andra insamlingssystem och kommunens renhållningsskyldighet, och
3. andra väsentliga frågor som rör systemet.

Kommuners insamling av returpapper

28 § En kommun får samla in utsorterat returpapper på uppdrag av ett insamlingssystem som har tillstånd enligt 12 §.

29 § En kommun som samlar in utsorterat returpapper på annat sätt än enligt 28 § ska

1. göra det på ett lämpligt sätt så att insamlingen inte försvårar materialåtervinning,
2. informera den som driver ett insamlingssystem med tillstånd enligt 12 § om kommunens insamling och hur den sker, och
3. lämna returpapperet till ett insamlingssystem som har tillstånd enligt 12 §.

Kommunen får begära ersättning för att lämna returpapperet endast om det mellan kommunen och den som driver insamlingssystemet finns en överenskommelse om sådan ersättning.

Insamling av returpapper från yrkesmässig verksamhet

30 § Utsorterat returpapper som uppkommit i eller i samband med yrkesmässig verksamhet får samlas in även av andra än en kommun och den som har tillstånd enligt 12 §, om insamlingen görs på ett lämpligt sätt så att den inte försvårar materialåtervinning och den som samlar in

1. ser till att
  - a) returpapperet behandlas på ett hälso- och miljömässigt godtagbart sätt,
  - b) bedriva avfallshanteringen så att den effektivt bidrar till att nå förordningens materialåtervinningsmål, och
  - c) Naturvårdsverket senast den 31 mars varje år får uppgifter motsvarande de som ska lämnas enligt 25 § första stycket 3, eller
2. lämnar avfallet till ett insamlingssystem som har tillstånd enligt 12 § utan att begära någon betalning om inte annat avtalats.

Kommunens ansvar att informera

31 § Kommunen ska informera hushåll om

1. skyldigheten enligt 24 c och 24 d §§ avfallsförordningen (2011:927) att sortera ut returpapper från annat avfall,
2. hur sorteringen ska gå till,
3. tillgängliga insamlingssystem,
4. hur hushållen kan bidra till ökad materialåtervinning, och
5. de återvinningsresultat som sorteringen bidrar till.

Kommunen ska ge den som driver ett insamlingssystem möjlighet att lämna synpunkter på informationens utformning.

Omprövning och återkallelse av tillstånd

32 § Naturvårdsverket får på eget initiativ ompröva ett tillstånd enligt 12 §, om det behövs för att insamlingssystemet ska uppfylla kraven i 13 §.

33 § Naturvårdsverket får återkalla ett tillstånd enligt 12 § om insamlingssystemet inte uppfyller kraven i denna förordning.

Ett tillstånd får inte återkallas om bristerna endast har ringa betydelse.

34 § Bestämmelser om tillsyn finns i 26 kap. miljöbalken och i miljötillsynsförordningen (2011:13). Bestämmelser om det operativa tillsynsansvar som hör samman med denna förordning finns i 26 kap. 3 § tredje stycket miljöbalken samt 2 kap. 4, 24, 29 och 30 §§ miljötillsynsförordningen.

Bemyndigande

35 § Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om verkställigheten av denna förordning.

Överklagande

36 § Bestämmelser om överklagande finns i 19 kap. 1 § tredje stycket miljöbalken.

-
1. Denna förordning träder i kraft den 1 november 2014.
  2. Bestämmelserna i 9 och 10 §§ tillämpas första gången i fråga om returpapper som har samlats in efter utgången av december 2016.
  3. Bestämmelserna i 11 § tillämpas första gången i fråga om tidningar och papper som tidningar trycks på som tillverkas, trycks eller förs in till Sverige efter utgången av mars 2017.
  4. Bestämmelserna i 12–16, 23–27, 32 och 33 §§ tillämpas första gången i fråga om insamlingssystem som avses att drivas efter utgången av mars 2017.
  5. Bestämmelserna i 17–22 §§ tillämpas första gången i fråga om ansökningar om tillstånd som skickas in efter utgången av mars 2016.
  6. Bestämmelserna i 28–30 §§ tillämpas första gången i fråga om returpapper som samlas in efter utgången av mars 2017.
  7. Bestämmelsen i 31 § tillämpas första gången i fråga om information som ges efter utgången av mars 2017.
  8. Genom förordningen upphävs förordningen (1994:1205) om producentansvar för returpapper.
  9. Bestämmelsen i 1 § i den upphävda förordningen gäller dock fortfarande för returpapper som samlas in före utgången av december 2016.
  10. Bestämmelserna i 4–6 c och 8–10 §§ i den upphävda förordningen gäller dock fortfarande returpapper som uppkommer eller samlas in före utgången av mars 2017.
  11. Bestämmelserna i 7 § i den upphävda förordningen gäller dock fortfarande för uppgifter som avser kalenderåren fram till och med 2016.

På regeringens vägnar

LENA EK

Egon Abresparr
(Miljödepartementet)

